

**Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Табиғи монополияларды реттеу комитетінің
Жамбыл облысы бойынша департаменті**

**«Таразтрансэнерго» МКК-ның жылу энергиясын беру, бөлу және өткізу
жөніндегі қызметіне арналған тарифін және тарифтік сметасын бекіту
бойынша жария тыңдаудың**

№ ХАТТАМАСЫ

Тараз қаласы

2026 жылғы 1 қазан,
сағат 11:00

Төраға:

М.Б.Қуанышбек - Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Жамбыл облысы бойынша
департамент басшысы

Хатшы:

С.Ж.Магзимбекова – Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Жамбыл облысы бойынша
департаментінің заңнаманың сақталуын бақылау, талап қою және ұйымдастыру
жұмысы бөлімінің бас маманы

Қатысқандар:

Н.П.Бодаубек – Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Жамбыл облысы бойынша
департамент басшысының орынбасары, **Е.А.Сансызбаев** - табиғи
монополияларды және бағаларды реттеу бөлімінің басшысы,
Е.О.Алтишев – Жамбыл облысы әкімдігінің энергетика және тұрғын үй-
коммуналдық шаруашылық басқарма басшысының орынбасары,
Н. Еркебаев – «Атамекен» өңірлік кәсіпкерлер палатасының Жамбыл облысы
бойынша филиал басшысының орынбасары, **М.Н.Ким** – ««Бітімгер - Ел»
медиация және құқық орталағы» қоғамдық қорының басшысы,
Е. Омаров – «Әділет» саяси партиясы» қоғамдық бірлестігінің Жамбыл
облыстық филиалының заңгері, **А.А.Бектібаев** – «Таразтрансэнерго»
МКК – ны директоры, **Р.Е.Айдосова** - «Таразтрансэнерго» МКК – ның
экономикалық – жоспарлау бөлімінің басшысы. Барлығы 10 адам қатысты.

КҮН ТӘРТІБІ

**«Таразтрансэнерго» МКК-ның жылу энергиясын беру, бөлу және өткізу
жөніндегі қызметіне арналған тарифін және тарифтік сметасын бекіту
туралы**

Жария тыңдауды Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Жамбыл облысы бойынша департамент (*бұдан әрі - Департамент*) басшысы **М.Б. Қуанышбек** ашып, қатысушыларды күн тәртібімен таныстырды, жария тыңдауға қатысушыларды таныстырып, оны өткізу тәртібін түсіндірді және сөз сөйлеу регламентін сақтау қажеттігін еске салды.

Сонымен қатар, жария тыңдау Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Жамбыл облысы бойынша департаментінің Facebook әлеуметтік желісіндегі ресми парақшасында тікелей эфирде көрсетілетінін атап өтті.

Күн тәртібінде қаралып отырған мәселе бойынша баяндама жасау үшін «Таразтрансэнерго» МКК - ның директоры **А.А.Бектібаевқа берілді.**

Ол өз сөзінде, шекті тарифтердің қолданылу мерзімінің аяқталуына байланысты «Таразтрансэнерго» МКК-ны ағымдағы жылы шілде айында 2027–2031 жылдарға жылу энергиясын беру, бөлу және өткізу қызметтеріне тарифтерді бекіту туралы өтінім берді.

Жылу энергиясы «Таразэнергоорталық» АҚ-нан сатып алынып, кәсіпорынның жылу желілері арқылы тасымалданып, соңғы тұтынушыларға жеткізіліп сатылады.

Жылу желілерінің жалпы ұзындығы 228,7 км құрайды.

Бұл ретте желілердің тозу деңгейі жоғары болып отыр. Жыл басындағы жағдай бойынша тозу деңгейі 66,4%-ды құрады. Жыл соңына қарай барлық қайта жаңғырту жобаларын іске асыруды ескере отырып, тозу деңгейі 60%-ды құрайды деп болжануда.

Жылу энергиясын өткізудің жоспарланған жылдық көлемі 618 374 Гкал құрайды.

Бүгінгі таңда кәсіпорын 60 373 абонентке қызмет көрсетеді, оның ішінде 59152 жеке тұлға және 1221 заңды тұлға (167 бюджеттік ұйым және 1054 өзге тұтынушы).

2026 жылғы 1 мамырдан бастап қолданыстағы орташа босату тарифі 1 Гкал үшін 9943,54 теңгені құрайды (65% – өндіру үлесі – 6457,59 теңге; тасымалдау – 3209,40 теңге; өткізу – 276,55 теңге).

2026 жылғы 1 қазаннан бастап 34%-ға өскен жаңа тариф қолданысқа енгізілді. Бұл ретте орташа босату тарифі 1 Гкал үшін 13 348,18 теңгені құрайды (69% – өндіру үлесі – 9158,63 теңге; тасымалдау – 3912,99 теңге; өткізу – 276,55 теңге).

Жобаға сәйкес, 2027 жылға жылу энергиясын беру, бөлу және өткізу тарифі 9 633,91 теңгені құрайды, ал қолданыстағы есепте бұл көрсеткіш 3 453,00 теңге (3176,45 + 276,55). Өсуі – 179%. Кейінгі жылдарға тариф 6% болжамды инфляция деңгейін ескере отырып есептелген.

Бұл ретте 2027 жылға арналған жобалық орташа босату тарифі 18 891,46 теңгені құрайды (49% «ТЭЦ» АҚ-ның үлесіне тиесілі – 9 257,55 теңге өндіру тарифі және «Таразтрансэнерго» МКК-ның жылуды тасымалдау және өткізу үлесі 51% немесе 9 633,91 теңге), ал қолданыстағы орташа босату тариф 9 943,54 теңгені құрайды. Өсуі – 90%.

Тарифтің өсуі кәсіпорын шығындарының объективті ұлғаюына байланысты. Атап айтқанда, сатып алынатын жылу энергиясының,

материалдардың, энергия ресурстарының, тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің құнының өсуі, инфляциялық процестер, еңбекақыны индексстеу, сондай-ақ инвестициялық бағдарламаны іске асыруға және бұрын тартылған қарыз қаражатына қызмет көрсетуге арналған шығындар әсер етеді.

Кәсіпорынның инвестициялық бағдарламасына жеке тоқталғым келеді, себебі ол тарифтің өсуіне елеулі әсер етеді.

2027–2031 жылдарға жалпы құны 6 млрд 697 млн теңге, немесе жылына 1 млрд 339 млн теңге болатын инвестициялық бағдарлама көзделген.

Бұл қаражаттың негізгі бөлігі инвестициялық жобалар бойынша бұрын тартылған қарыз қаражатын өтеуге байланысты.

«Нұрлы жол» бағдарламасы бойынша негізгі борышты өтеудің жылдық сомасы 1 млрд 83 млн теңгені құрайды, алайда тарифте тек 282 млн теңгесі ғана қолдау тауып бекітілді.

Бұл жерде елеулі сәйкессіздік туындайды: кәсіпорын кредитор алдындағы жыл сайынғы 1 млрд 83 млн теңге көлеміндегі берешегін толық өтеуге міндетті, алайда тарифте оның тек 282 млн теңгесі ғана ескерілген.

Бұл ретте біз табиғи монополия субъектісі болып табылатындықтан, осы айырманы жабу үшін тарифті өз бетінше көтеруге немесе қосымша кірістер қалыптастыруға мүмкіндігіміз жоқ.

Әкімдік- қарызды беруші ретінде тарифте ескерілген сомаға қарамастан, міндеттемелердің толық әрі уақтылы орындалуын талап етуде. Бұған дейін екі кредит бойынша (2015-2016 жылдардағы) өтеу мерзімі 2021 жылдан 2027 жылға ауыстырылған болатын, бұл ретте есептелген өсімпұл сомасы 103 млн теңгені құрады.

Шарттарды қайта өзгертуге немесе міндеттемелерді одан әрі кейінге қалдыруға сенім арта алмаймыз. Сондықтан, тарифті қалыптастыру кезеңінің өзінде міндеттемелерді уақтылы орындауға жеткілікті қаржы көздерін қарастыру қажет.

«Энергетикалық және коммуналдық секторларды жаңғырту» ұлттық жобасы (ЭКСЖ) шеңберіндегі жобалар бойынша негізгі борышты өтеудің жылдық сомасы 256 млн теңгені құрайды.

2026 жылы ЭКСЖ жобаларын іске асыру үшін 2 млрд 394 млн теңге көлемінде қарыз қаражаты 10 жыл мерзімге тартылды.

Негізгі борышты өтеумен қатар, тартылған қарыз қаражаты бойынша сыйақылар да елеулі қаржылық жүктеме болып отыр.

ЭКСЖ кредиті бойынша сыйақы мөлшерлемесі жылдық 13,37% құрайды, оның бір бөлігі (3,37%) субсидияланады. Кәсіпорын есебінен төленетін жылдық сыйақы (10%) мөлшері 239 млн теңгені құрайды.

Инвестициялық шығындардан бөлек, тарифтің қалыптасуына кәсіпорынның ағымдағы өндірістік шығындары да әсер етеді. Оларға сатып алынатын жылу энергиясының, электр энергиясының, материалдар мен қызметтердің құны, жылу желілерін ұстау және пайдалану шығындары, сондай-ақ индексстеуді ескере отырып, еңбекақы төлеу шығындары жатады.

Еңбекақы деңгейіне де жеке тоқталған жөн деп санаймын. Еңбекақы төлеу шығындары тарифтік қағидалар талаптары мен білікті мамандарды тарту қажеттілігін ескере отырып есептелді.

Нормативтік штат саны 387 бірлік болған жағдайда, жобада 261 бірлік (225 өндірістік персонал және 36 әкімшілік персонал) қарастырылды.

Қолданыстағы тарифте көзделген орташа айлық жалақы тасымалдау қызметі бойынша 251 мың теңгені, өткізу қызметі бойынша 187 мың теңгені құрайды.

Қазан айынан бастап жылу энергиясын тасымалдау қызметі персоналының жалақысы тарифте 20%-ға ұлғайтылып, 301 мың теңгеге дейін жеткізілді. Алайда, жылуды сатумен айналысатын өткізу қызметінің қызметкерлерінің жалақысы өзгеріссіз қалдырылды.

Еңбекақы деңгейі білікті мамандарды ұстап қалудың және олардың кету қаупін азайтудың маңызды факторы болып табылады.

Қорытындылай келе, ұсынылып отырған тариф кәсіпорынның ағымдағы шығындарын ғана емес, сонымен қатар инвестициялық бағдарламаны іске асыру, қарыз қаражатын өтеу және кредиттік міндеттемелерге қызмет көрсету қажеттілігін ескере отырып қалыптастырылғанын атап өткім келеді.

Біздің негізгі міндетіміз – Тараз қаласы тұтынушыларын сенімді әрі тұрақты жылумен қамтамасыз ету және сонымен қатар қолданыстағы заңнама шеңберінде кәсіпорынның барлық қаржылық міндеттемелерін орындау.

А.А. Бектібаев сөзінің соңында, жоғарыда баяндалғанды ескере отырып «Таразтрансэнерго» МКК - ның тарифі мен тарифтік сметасының жобасын қарап, бекітуді сұрады.

Департамент басшысы М.Б. Қуанышбек сұрақ қойды:

- Ұсынып отырған тарифтің өсуінің негізгі себебі?

Жауапты «Таразтрансэнерго» МКК директоры А.А. Бектібаев берді:

Тарифтің өсуі кәсіпорын шығындарының объективті ұлғаюына байланысты. Атап айтқанда, сатып алынатын жылу энергиясының, материалдардың, энергия ресурстарының, тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің құнының өсуі, инфляциялық процестер, еңбекақыны индексстеу, сондай-ақ инвестициялық бағдарламаны іске асыруға және бұрын тартылған қарыз қаражатына қызмет көрсетуге арналған шығындар әсер етеді.

«Атамекен» Жамбыл облыстық филиалы өңірлік кәсіпкерлер палатасы басшысының орынбасары Н. Еркебаев сұрақ қойды.

- Желілердің тозу деңгейі қандай?

Жауапты «Таразтрансэнерго» МКК директоры А.А. Бектібаев берді:

- Жылу энергиясы «Таразэнергоорталық» АҚ-нан сатып алынып, кәсіпорынның жылу желілері арқылы тасымалданып, соңғы тұтынушыларға жеткізіліп сатылады.

Жылу желілерінің жалпы ұзындығы 228,7 км құрайды.

Бұл ретте желілердің тозу деңгейі жоғары болып отыр. Жыл басындағы жағдай бойынша тозу деңгейі 66,4%-ды құрады. Жыл соңына қарай барлық қайта жаңғырту жобаларын іске асыруды ескере отырып, тозу деңгейі 60%-ды құрайды деп болжануда.

Қорытынды сөзбен Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Жамбыл облысы бойынша департамент басшысы **М.Б. Қуанышбек** сөз сөйлеп, қатысушыларға жария тыңдауға белсенді қатысқандары үшін алғыс білдірді.

Сонымен қатар, күн тәртібіне енгізілген барлық мәселелердің қаралғанын атап өтіп, «Таразтрансэнерго» МКК-ның жылу энергиясын беру, бөлу және өткізу жөніндегі қызметіне арналған тарифін және тарифтік сметасын бекіту бойынша шешімнің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімдерде қабылданатынын хабарлады.

Төраға

Хатшы



М. Қуанышбек

С. Мағзимбекова